

Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

Մինս, շարաթը երկու անգամ, Գորեքշարթի և Շարաթ օրերը կը հրատարակուի :
Բաժանորդագրին է տարեկան
Վեցամսեայ
Դուրս երթալից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է :

ՊՐՀ 100
50

Որ և է նամակ և գրութիւն պէտք է ղարդուի Հանդեսի արտօնատէր առ Անտօն Սագայեան — Կ. Պօլիս Բիւրքճիւ խան Թիւ 26, 35 :
Մանուցման տողը 60 փարսյ է :
Մէկ թիւթը 40 » »

ԹԻՒ 13 Ա. ՏԱՐԻ

1875

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 4 ՇԱՐԱԹ

Ա.Չ.Գ.Ա.Յ.Ի.Ն

ԿԷՏԻՔ-ԲԱՇԱՅԻ ՄԵՌԵԼԸ

Ասկէ առաջ Օրագրի մէջ Կէտիք-բաշա բնակող Թօգատցի Հաճի Յակօբ աղային մէկ կտակը կը յիշեն անշուշտ ընթերցողք որ իւր ստացուած քէն փոքրիկ մաս մը ընտանեացը թողելէ վերջը մնացածը աղգին զանազան եկեղեցեաց և 500 ոսկեոյ գումար մ'ալ Ազգային Հիւանդանոցին կտակած էր . երեքշարթի օրը Հաճի Յակօբ աղան կը մեռնի . Հանգուցելոյն եղբայրը Շէրիին հեօճէթը ձեռք անցունելու համար (որովհետեւ կտակը Շէրիի հեօճէթով շինուած էր) մեռելը օր մը տունը կը պահէ , Հանգուցելոյն անտուկները որոնել կուզէ : բայց մեռեալին վաղեմի սպասուհին դէմ կը կենայ , հետեւեալ օրը տէրտէր մը կը կանչեն որ կարգը կատարէ — Հաճի

Յակօբ աղային եղբայրը կը պօռայ թէ « Էօլէնին վերասէսի պէն իմ , մէմլէքէթատէ իքի տէ գըզգարընտաշըմ վար տըր , պէն Գասէմ կէթիրիպ մէօհիւրլէթէճէլիմ » , սպասուհին այս բանին դէմ կը կենայ . մեռելը մէջ տեղը կեցած է միշտ . բժիշկ մ'ալ կը կանչեն որ դիակը քննէ թէ ինչ հիւանդութենէ մեռաւ . սպասուհին որ Պրուսացի կին մ'է եղեր , սանդուխին գլուխը կենալով գիւցաղնաբար չըթողուր որ մէկը վեր ելնէ , ասոր վրայ Ոստիկանութիւնը միջամտելով կը համոզէ սպասուհին որ եթէ չըթողու իւր վերայ մեծ պատասխանատուութիւն պիտի ծանրանայ . վերջապէս Գասէմն ալ կուգայ և Հանգուցելոյն եղբորը ուղածին պէս մեռեալին տան մէջ գտնուած ամեն ինչքերը կը զմտնէ : Այս կռիւներուն պատճառաւ մեռելը երկու օր փողոցը մնալէ վերջը հինգշաբթի

Թի առաւօտ քաւի տէրտէրով մը յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի :

Ազգին առ նուազն 2500 ոսկւոյ գումար մը կտակող յիշեալ Թօդատցի Հաճի Յակօբ ազայի պէս բարերար անձի մը մարմինը երկու օր փողոցները մնալու պատճառ եղող այդ մարդուն տրուելիք պատիժը առ այժմ մէկդի կենայ , Պատրիարքարանը գոնէ առհարկի երախտագիտութեան պէտք էր վառաւոր յուղարկաւորութիւն մը կատարէր սոյն բարերար անձին . Պատրիարքարանը Հանգուցելոյն մեռնիլը չէր գիտէր չը կրնար ըսուիլ , որովհետեւ ազգին եկեղեցեաց կտակած գումարովը Պատրիարքարանի խիստ ծանօթը պէտք էր ըլլար , առ այժմ պիտի ըսպասեմք որ իրաց վիճակը ինչ կերպարանք պիտի առնու ՚ի հարկին դարձեալ խօսելու պայմանաւ :

Գ Ա Յ Թ Ա Կ Ղ Ա Կ Ա Ն

Հինգշաբթի օրը Գարակէօմրիկիւ եկեղեցին ուխտագնացութիւն ընող երկու բարեկամ տիկնայք , յետ աւարտման եկեղեցւոյ՝ Պօլաճիկին խանութը դիրար գիմաւորելով սկսան հետեւեալ խօսակցութիւններն ընել :

— Քա աս ինչ պաներէ կիմանամ կոր Աննիցայ տուտու :

— Ա՛խ քուրուկ , աշխրքին տիւրիւ տիւտիւկ էղանք , հէմէն ի՞նչ ըսեմ , ծակծակ ծակծրկին օր՝ սիրական զաւակս խաբաթմիշ պիտի ընեն : Քա ճա՛նրմ քուրուկ , հիմակուան վախորս օխտնօտարը տահա սատըխանելի պըռնելու է :

— Էյ խաթրըդ չի մնայ ամա՛ տղատ ալ կուղէ էղեր առնել :

— Վո՛ւյ , կրակի կան հէմէն , քա էղա՞ծ պան է քի մէկ ճահիլ մը իր թէյղէյի աղջկանը հետ կարգուի , էյ զահէր երկու քուր խնամի պիտի ըլլանք , հէմէն չի հասնի՞մ ան օրը տեսնալու :

— Էյ մանչըդ շատ վախիթ քրօջդ տունը կերթայ էղէր նէ՞ :

— Վույ քո՛ւրուկ տուն ալ բէ՛ք աճայիպ կը խօրաթես . թէյղէյին տունը էրթալով մէկ մարդ մը մեղաց տէ՛ր կըլլայ . հէմ քանըմէկ տարուն իրէկ թէլիի պէս սիրական զաւկիս նա՛սըլ ան էռտունըհինգ տարուան մամուս պէս խըռֆած ախճիկը պիտի առնեմ :

— Հիմայ մանչըդ չե՞րթար կոր թէյղէին տունը :

— Աստուա՛ծ չնէ , հալա տուտուին տունը տարեր էմ . ան բուլբուլ օլաճախ էտէպսիդ քուրըք չիգա՛յ , իլլէ աս պանը պիտի ըլլայ , չէնէ հաւատքնիս կուրանանք կըսէ կոր . էյ որի՞ն հոդը , աս պանը չըլլայ տէ ինչ կուղէնէ ըլլայ : Սէօզտէ աս կիրակի ալ ճիղվիթին ժամը էրթան տէ պսակուին պիտի էղէր :

— Քրօջըդ մէկալ ախճիկը ինչ կըսէ կոր :

— Վուճուտը վերնայ հէմէն . սահաթըս կօռտօնչս ըռէհինը կը տնեմ փարա կը վերցունեմ , իլլէ աս պանը պիտի ըլլայ կըսէ . հայտէ վայ կըլխո՛ւն . սահաթը կօռտօնը հէմէն վրան շարեմ :

— Էյ հիմայ ո՛ւր կերթաս կոր :

— Էրթամ տէրտէրիս ըսեմ քի չըլլայ օր պսակ ընէ . չիւնքիւ իմացայ որ տէրտէրիս երթայ պսակի՛լ տայ պիտի էղէր :

— Աննիցայ տուտու , էս քեզի խրատ տուող չեմ ամա՛ տուն ալ ճահտ ըրէ տէ՛ սա զաւակըդ ծառքէ չելած օտկըլօխ ընելուն ճարը նայէ :

— Կայնէ հէլէ մէյմը տէրտէրիս տանը՝ միշ ըլլամ տէ , ետքը ախճիկտեսի պիտի էրթամ :

— Հէմէն սիրո՞ովդ ըլլայ քո՛ւրուկ , էյեր սըլբի մը իյնաս նէ էրէցար կընաց :

— Էհ , ճակտերնուս գիրը ինչ է նէ պիտի քաչենք քուրուկ :

— Ըսել է քի քրօջդ ախճիկը չի՛ պիտի առնէ զաւակըդ :

— Աստուա՛ծ չընէ՛ , վո՛ւյ եանի ըրէտ

կընէմ զաւակըս . աֆ կընես ուշ մնացի , մնաս պարով :

— Հայտէ երթաս պարով Աննիցայ տուտու . քեզ ճամբէդ ալը խօսիչ ըրի տմա , հէմէն Աստուած հետիկըդ ըլլայ :

— Ողջ ըլլաս քուրուկ , հէմէն էյնաւորը տիւշմանիս ասանկ տէրտ չիտայ , ա՛խ ինչ ըսեմ կօռպէկօն էլլան . զաւակըդ աս պօյը պէր տէ՛ թամամ քի կտոր մը վրան պիտի խընտաս : Թէբէյիդ կը զարնեն ծառքէդ կառնեն . պարէ լայըխովը պան մը ըլլայ նէ քուրուկ ի՛նչ է նէ սիրտս չերիր : Էյ ասանկ երթանք նէ քա՛ր պիտի թափի վրանիս ըսելով երկու տիկնայք իրարմէ բաժնուեցան :

Տեսնենք այս գործին վախճանը ո՛ւր պիտի հասնի , որ Միմոս ալ իւր ընթերցողացը հազորդէ :

ԵԶՈՎԲՈՍ

ՄՆԱՆԿԱՅԵԱԼ ՍԱՐԳՍԻՆ Մ Ո Ւ Հ Ա Ս Է Պ Է Ն

(Ծառ. Տեա Բէ- 11)

Մանկըսա՛ր աղա , եկէր խապիւը կայ իսէ՛ քերէմ ու հիմմէթ անէիր տէ մեր մայտեսի Մաթէօս աղային նարկիւլէ մը բերել տայիք խայֆէին հետ , չիւնքիւ մալիւմ ա՛ , Մաթէօս աղան օլտուխճա կէօրմիւշ կէչիւրմիւշ րայէթիւ զաթ մի է . ասանկ շատ մը պուլաշուխ մատտէներու հանդիպած ու ճերմակ երես ելած է . պա խուսուս էֆէնտըմէ սէօյէյիմ , նարկիւլէն մարդուս միւլահազա ընել կուտայ կըսին :

— Ֆախէթ , զաննս մեր Մաթէօս աղան ֆըսֆըսուկ կու քաչէ :

— Էֆէնտըմ էնպէս էր ըմմա , հըմայէկըս ֆըսֆըսուկը թէրք արաւ ու տըռտըռուկ կու քաչէ :

— Գլխուս վրայ էֆէնտըմ . էտ ալ բա՞ն

մի է ուր , ծօ՛ թէօրէօս , թէօրէօս , մեր Աղային նարկիւլէ մ՛ալ բեր :

— Աղա , խալիթ պէկին մանչը եկէր է . . . . . լիւք :

— Քընցո՛ւր արէ էֆէնտըմ , դատարկ փորուն շուր մի տուր երթայ . ըսէ ուր աս քէթէրիզը մինչուք ուր դլխուսուս տէֆչանենք , չինք կընար խալիթ պէկին մատտէն թէսվիյէբէզիւր ընել :

— Էյ էֆէնտըմ , Մաթէօս աղա , հիւրիւմմէյէք լիւք , սա Յակօր աղային թէսվիյէրին տայիր միւլահազա մի արէք :

— Էֆէնտըմ . վախտէ ատ թէսվիյէն շուրութոյն ու գայիտէովը գրուած բան մի ըլլալուն , Յակօր աղան աս մատտէին տայիր վէքիլ խապուլ տանինք ըմմա , զաննս խաչատուր էմմիին մաթլուպաթը չորս բեռի պաւիղ չը տի ըսի :

— Ինչէ՛ր կու խօրըթէք ուր էֆէնտըմ . ողորմած հօգի Քընքրտուկէնց Մելիքօն ախպօրը թէրսանէի խաթինաֆ մէյլիսին հանել տուած Սարգսին իլամն ու էվրագները փառք Աստուծոյ տահա եէտէրնիս է :

— Աղէկ ըմմա , Սարգսիսը խաչատուր էմմիին ի՛նչ պայիսով չորս բեռ մաթլուպը իր զիմմէթը անցուցած է :

— Էֆէնտըմ , մահուտ տարտակ փորուն տղան կօզմօզին հիսապէն էլլի սէքիլ սէնէյի իլթիզամաթէն երկու բեռ հինգ հարիւր հազար ղուրուշ մաթլուպնիս անցաւ Սարգսին զիմմէթը . չիւնքիւ մալիւմ ա՛ , Սերգիսը կօզմօսին էտասընա քէֆիլն էր : Եէթմիշ իւշ թարիւխին կիւղէլթէներն ու իքրամիեէներն հիսապ արէանք՝ ճէման եէքիւն չորս բեռ մաթլուպնիս ասօրվան օրս պառկած է Սարգսին զիմմէթը մէյլիսին հիւքմօյը : Է ասոր որ ֆայիզըն հիմայ անելու ըլլանք , պօյը ո՛ւր կերթայ : Խայլի միւտտէթ թէճաւիւլ ընելուն համար . ըամմանքնիդ ֆայիզներն հիսապի՞ չէք առած :

— Վախտէ , խայլի միւտտէթ թէճա-

վիւզ ըրէր է իսէ տէ՝ զաննս բամմանքդ Յակոբ աղա մեղավորիս խտար աս մատուցէն մուխուֆ չես . չիւնքիւ հողմօզին հիսապէն ուր ան մէպլաղը Սարգիսին վրայ իլամ եղաւ իսէ տէ՝ Սարգիս էմինն ալ թախըմ մը միւպալաղալը մէսարիֆներու տայն ինկաւ . մէսէլա , հինգ տարի խաբու պաճա օղրաշմիշ ըլլալով նիհայէթիւլ էմր աս բարան թէտիյէ ընելու իլամը կերաւ . չինքիւ . շն ծնունդ դարտակ բօրուն տղան հօղմօզը Մըսըր փախաւ , մուախիսերէն էզհարը իֆլաղ արաւ : Հըմայէկս բամմանքնիդ չորս բեռ մաթլուպնուդ վրայ էսրար կանէք լիւք իսէտէ Սարգիսն ալ խաչատուրին ախպօրը Դամիանօսէն հիսապէ մը տօլայի պա սէնէտ ու էվրագ միւճիպինճէ երկու բեռ մաթլուպաթը տալա կանէ . հէմ խաչատուրին ու Դամիանօսին խումբանեաներէն ան մաթլուպին թահսիլի խուսուսին համար քչած տալանե բուն զիեան ու զարարը թալէպ կանէ :

— Էֆքեարնիդ շատ աղէկ է Մաթէօս աղա ըմմա , Սարգիսը խաչատուրին ախպօրմէն մաթլուպ ունէր . խաչատուրն ուրիշ Դամիանօսն ուրիշ :

— Խաչատուրն ալ Դամիանօսին հետ կը գործէր :

— Վախիտէ էնպէս էր ըմմա , Դամիանօսը մէսուլիեթը իր վրայ առած էր . հէմ Աստուած լուսաւորէ հոգուն , կենդանիս աղօթքը բարեխօս լինի մանղըր մը չը ճգեց ախպօրը ուր՝ ան մարդն ալ պարտքերը թէտիեէ անէր :

— Ատիկա ճիպ դարտակ զամիր մ'է ուր իթթիխաղ կանէք Յակոբ աղա . հէր ինչ խրտար խումբանեային մեծը Դամիանօսն էր իսէ տէ՝ խաչատուրն ալ թահսիլտարն էր . պա խուսուս Սարգիսն եէտը գանուած էվրագներուն ու սէնէտներուն տակը , խաչատուրին իմզային խայտը կայ , ասոր համար էսրար կանեմ ուր՝ մեր Սարգիս աղբարն ալ զիեան զարարին հիսապէն մաթլուպ ունի խաչատուրին վրայ :

— Ադ զիեան զարարին եօքիւնը քանի՞ պալիդ եղած է :

— Չաննս 215000 զուրուչ է հէ՝ Սարգիսն էմմի :

— 25 փարայ ալ կայ պօչը էֆէնտըմ :

— Նէ հալ իսէ 215000 զուրուչ 25 փարայ :

— Ադ մէպլաղին տէֆթէրը կա՞յ մի :

— Բէք աճայիպ կը խօրըթէք ուր Յակոբ աղա տարիով ու թարիխօֆը ճէպ տէֆթէրին մէջ զայտը կայ . Սարգիս էմմի հիմմէթ արէ սա ճէպ տէֆթէրիդ ֆէօս բէր :

(Շարունակելի)

ԵԶՈՎԲՈՍ

ԱՅՕՐՕԶԼՈՒ ԹԵԼՓԵԶԷ

Կէչէն բազար կիւնիւ Բանկալթի ճիվաըննտա , պիր հասունիսթ տիւլիւնիւ օլուր ֆաքաթ հէրնասըլա կէլինէ թէլփէչէ ալմապա ունտտուրլար . բազար կիւնիւ օլուր տիւլիւն օլաճաք , թէլփէչէ եօք :

— Չիչիլ տուտու , սօրմաք այըպ օլմասըն ամա կէօրիւնիւր քի պիր թէլաչընըզվար նէ՞ տիր աճապ :

— Գա ճանըմ տիւլիւն իչին հէր շէյիմիզ հապըր ամա թէլփէչէմիզ եօք , նէ եաբաճաղըզ օնու տիւլիւնիւյօրում :

— Աման Չիչիլ բէք թօհաֆօրն , զահէր պուտա տիւլիւնէճէք պիր շէյտիր պիրինի կէօնտէրին Ոսկերերանտաքի թէլփէչէի կէթիրտին :

— Աման Յիսուսում , զահէր չըլաըրտըմ քի էօյլէ աֆօրօղլալ թէլփէչէյի էվիմիզտէն իչէրի սօքայըմ :

— Գա ճանըմ նէ՞ վար նէ՞ օլույօրսունուղ :

— Աման նէ՞ օլաճաք աֆօրօղլանմըլ թէլփէչէյի կէթիրտէլիմ տէր , պէն սաղ քալտըքճա պուչէյ օլմայաճաք :

— Յիսուս Մարիամ , պուլաքըրտը նէրտէն չըքտը , պիր թէլփէչէ իչին զահէր ճանըմըզ քայըպ էաէճէյիզ :

— Էվիմիզէ ուղուրսուզլուք կէթիբիր մե-
ղայ չըլտըրտընը՞զ էօյլէճէհէնէմիբ շէյի
էվէ սօքաճաքսընըզ :

— Աման տուտու աղնամատըն սէնտէ ,
մատամ տէյօրքի էյէր բէք լազըմըսա Ոս-
կեբերանտան ալընսըն տէեի :

— Ձահէր օ ափօրօզլու շէյի էվէ սօքա-
րըմ քի էվիմին պերէքիթինի կէօթիւրսիւն :

— Գա ճանամ թէլիէշէ տէտիյին ալ-
թընտըր հիշ ալթըն քիր թութարմը , բէք
օլմազսա իւստիւնէ պիրազ օրհնած ջուր սէր-
փէրիզ :

— Աման արթըք պիւմէմ , կիւնահը պօյ-
նունուզա նէեաբարսանըզ եարըն :

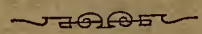
— Վույ արթըք պուսէ՞ եիւրէք օյ-
նաթմասը :

— Պու արա տէպտէպէի ազամէթլէ կիւվէ-
յի օտատան իչէրի կիրիպ պու գարկաշալըզ
կէօրտիւ իսէ :

— Նէտիր պու թէլաշընըզ նէ՞ օլտու :

— Նէ՞ օլաճաք մեղայ տէյօրլարքի բա-
նագրեալլարըն թէլիէշէսինի ալալըմ , հիշ օ
ափօրօզլու շէյի պիր ատամ էվինէ սօքաթ
մը , ամա ալթըն կիւմիւշ հէրնէիսէ ափօրօզ-
լուտուր օնու պիլիբիմ :

— Պու լագըրտըլը՞ քիմ չըքարտը , չըլտըր-
տընըզ նէօլտու պիր ատամ չօճուք օլսա էօյ-
լէ կիւնահ սայըլաճաք շէյի հաթըրնտան
պիլէ կէլիւմէզ , օ ափօրօզլու շէյի էվիմէ կէ-
թիրտիպտէ ճանըմը քարալաեամամ , տէեէ-
րէք սօն քարար վէրիլիպ Ոսկեբերանըն ափօ-
րօզլու ատտ օլունան թէլիէշէսի , էքսէրի-
յէթը արա իլէ տիւյիւն էվինտէն րէտտ օ-
լունտու :

ՄԱՏԱՄ ԱՆԿՕ ԽԱԲԿԱՍԸ

Պէյօզլու թօհափճը տիւքքեանլարընըն
էօնիւնտէ իքի գատըն պիրի պիրինէ թէ-
սատիւֆ իտէրէք , սէլամաշտըգտան սօնրա
սիննճէ պէօյիւք կէօզիւքէն տիկէրինէ սօր-
տու :

— Մատմազէլ քէօյտէն էնտինի՞զ :

— Խայըր մատամ տահա քէօյտէ յիզ
պու կիւն էօյլէ էնտիմ , շարկա սըմարլամը-
շըմ օնու ալաճաղըմ , պիւմէմ քի Լուիզա հա-
ղըր էթտի մի :

— Միւսիւպէթ գարը էյի շէյ սաթար
ամա բէք բահալըճը տըր :

— Պաշկալարընըն եաբտըգլարընը կէօ-
րիւեօրուզ բիւթիւն լըղըրճուկ շէյլէր . կուս
թօլու օլմասընը իսթէրսէն բարաեա պադ-
մամալը :

— Էօլէ տիր մատմազէլ պիրագտա կուս
թօ պիւմէլի , քէնտինէ պրագըրսան տէլմէ
չաթմա անճանաչ պիր շէյ եաբար էլինէ վէ-
րիւր :

— Շիմտիլիք ատիէօ մատամ տահա չօգ-
իչիմ վար , մատմազէլ Ուսկուկա , Բուզիկ ա-
զաեա այըր այըր սէլամ էտէրիմ , Պէօյիւք
տէրէեե չըգարսանըզ պիլի ունութմայըն :

— Պագալըմ պու բազար չըգմաեա էօյ-
լէ պիր ֆիքրիմիզ վար էյէր Ակօբ ազանըն
պիր մանիսի օլմազսա :

— Աւըվուար մատամ , ատիէօ :

— Ատիէօ մատմազէլ . Տիւրիւկ տուտու-
եա , Սօֆիեէ Պիրիճիյէ , չօգ չօգ սէլամ է-
տէրիմ ունութմաեասըն :

— Պաշ իւսթիւնէ մատամ տէյէրէք պիրի-
պիրինտէն այըլըպ , մատմազէլ Աննիկ . կղէ-
մես ուշաղը արգասընտա օլարագ , մատամ
Լուիզին տիւքեանընա կիթտի վէ իշճի գըզ-
լարտան պիրինէ սօրտու :

— Մատամ Լուիզ պուրտա տէյի՞լ :

— Եօգարտա տէթօնէ էտէեօր :

— Կիթ սէօյլէ քի մատմազէլ Աննիկ կէլ-
տի տէյի :

— Պաշ իւսթիւնէ . . իլթէ նա քէնտի-
տէ կէլտի :

— Պօնթուր մատամ :

— Օ պօնթուր մատմազէլ սիզին շարկա
տահա իքի սահաթ իշ վար :

— Էյի ամա պէնիմ տահա բէք չօգ ի-

չիմ վար գորգարըմ քի վարթորա եկեթիչմէմ :

— Տահա ագչամա եանըմ կիւն վար պուեուր ալընըզ պիր իսկէմրի :

— Պիր պրակի գօսթիւմ սըմարլատըմ , տիքիչճիեէ բրօլաեա կիտէճէ յիմ տահա , գուզում Ղուիզն պիր սահաթտան պիթիրէմէ՛ զսին :

— Պիթէր , պիթէր , իսթէրսէն կիթ ֆիսթան բուօլա սրագ սողրա կէլ հազըր :

— Տիքիչճի Գուլէ գաբուսունտա տըր օնտան տէֆա տէճնմէք կիւճճէ օլուր . իչէրիմտէ պայըլըեօր , կըղէմէս կիթ շունտան պիրազ բէնիր էքմէք իւզիւմ ալ տա եէյէլիմ :

Ուշագ կիտիպ տէտիքլէրինի ալտը կէտի , տիւքքեանտա պիրէր լօգմա շէյ եէյիպ սաֆրա պասթըրտըգտան սօնրա հէմէն պիր սահաթ գատար կէչէր կէչմէզ , մատամ Ղուիզ իսթթը Հիւմայիւն կէթիրիր գըլըգըլը շարկայը կէթիրիպ մատմագէլ Աննիկէ թագտիմ իյլէտի :

— Գա վո՛ւյ . . . պու նէ՞ պէրպաթ շէյ օլմուչ :

— Նիչին , նէ՞ վար , պունտան տահա կուսթօլու հէմ զարիֆ օլամազ :

— Պէն թօլիգաբու տուտուսու տէյիլիմ քի պէօյլէ շարկայը պաշըմա գօյաեըմ :

— Սէն նասը՞ սըմարլատըն պէն էօյլէ եարտըմ , պունուն հանկիսի ֆէնա սէօյլէ :

— Պէն շարկանըն գըլը սամանի օլսուն տէտիմ , սէն սիեահ գօյմուչուն :

— Մա , շիմտի գըլ կէլտի , աչըգընէնկ էյի կիթմէզ :

— Էյի եա պէն սանա քօրտէլասընը պայկըն մավի գօյ տէտիմ , սէն գօյու մօռ գօյմուչուն քի հիչ պիրպիրինի թութմազ , էօյլէ սիմ սիեահ շարկա օլուր մու , պէն եասլը տէյիլիմ մատամ :

— Պո՛ւ շարկա եասը , պունտան եիւք սէք պիչիմնիզ օլուր մատմագէլ :

— Էօ՛ֆ . . . եասը օլմուչ տէմէկօրում :

— Մա , նէ սէօյլէր աղնամամ , պու շարկա ֆէնա՞ , եալընըզ պու շիչէք վար պէչ ֆրանք :

— Սէնիյիլէ բաղարըղըմըզ , շարկանըն իւսթիւնէ ալ ընէկ թիւյ գօեաճագտըն , հանի՞ . թութմուչ պու պարիթ շիչէքլէրի գօյմուչսուն :

— Մատմագէլ իչին շարկա իւսթիւնտէ թիւյ օլմազ , էվիլ գարիլար թիւյ գօր :

— Օ պէնիմ պիլէճէյիմ շէյ տիր , սանա նէ գատար իսթէրսին թիւյիւ մատմագէլլէր կէօսթէրէյիմ , հէմ մատամլար մութլագ թիւյիւ օլմազ եա՞ :

— Ալաֆրանկատա թիւյիւ մատամ օձ լուր , մա թիւյիւ մատմագէլ օլմազ , այըպ , չօգ այըպ :

— Պէն պիլմէմ , շիմտի լաֆըն տօղրուսու պու շարկայը հիչ կուսթօմ թութմատը :

— Բէք էյի սիզ նասը՞ր իսթէր սէօյլէ էօյլէ եարայըմ :

— Գըլը սամանի օլաճագ , քէնարընտաքի գօրտէլա պայկըն թաթլը պիր մավի , իւսթիւնէ իւչ պէյազ գամէլիայը պիր պուքէթ եարարըն , ալ թիւյիւ պու պուքէթին արասընա շէօյլէ եանըմը գօյ աղնատըն :

— Աղնատըմ աղնատըմ , ալ թիւյիւն եարըսընը պուքէթին եանընա գօեաճագըմ :

— Եարըսը տէյիլ , շէօյլէ եանըմը սանքիմ պիր եանա էյիլիսին տէրիմ :

— Հա հա բէք կիւզէլ :

— Հանկը կիւն հազըր տըր :

— Պու կիւն բէրչէմպէ , բաղար էրթէսի հազըր տըր :

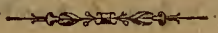
— Արթըգ պէն քէօյտէն էնէմէմ պիղիմ կղէմէսի կէճտէրիլիմ , կէճտէ գալտըմ տահա ֆիսթան բրօլասընա կիտէճէյիմ սահաթըն գա՞ջ տըր կղէմէս :

— Օն պիրէ պէչ վար :

— Աման Ասլաճաճիլն վարթուա եէթիչէպիլիլիզ աճապ . գա պու նէ ծունըտը պաշըմա կէլտի :

— Աննիկ տուտու պիր սահաթ արապա- սընա պինէրսէք պէլքի եէթիշիրիզ :

Հէր նէ գատար պիր արապա պուլտու- լար իսէտէ , օն պիրի շայրէկ կէչէր սօն վա- բօրա եէթիշէմէյիպ տէֆա Պէյօղլունա տէօնտիւլէր , Մասէտէն պիր բայթօն թու- թուպ գարատան հէլէ նէ իսէ կէճ վագըթ Պէօյիւք տէրէյէ եէթիշէպիլտիլէր , շունու ունուլթմաեալըմ տէմէյէ քի արապա քիրա- սընը մատամ Անիօ շաբկասը ֆիյաթընըն իւսթիւնէ գամմ էտէրէք շաբկանըն մալի մատմազէլ Աննիկէ տէօրթ լիրայը պուլտու :

ՇԻՒՔԻՒՐ ՍԱՂԼԸՂԱ

Կէչէն բազար իրթէսի անշամը եէնի գարու թարաֆընտա Լանկատա սապահա գարը պիր եանդըն դուհուր իտուպ սէքիզ օն խանէ վէ տիւքքեան միւհթէրէք օլարագ պասթըրըլտըգ տան սօնրա եանդըն եէրի խա- րապ օլուր տէրլէր իսէ տէ , պու տէֆա ագսի- սի օլարագ , Լանկա շարուտու սապահըսը էօյ- լէ պիր շէնէլմիշ քի թարիֆի միւմքին տէկիլ . թէքմիլ գօլթուգ վէ մէյխանէլէր աչըգ . մէյխանէ գաբըլարը էօնիւնտէ Միշօլար պու- եուրո՛ւն օրիսթէ պաղըրմագտա , վէլ հասըլ պու եանդըն սապահընըն օն պիր սուլարը Լան- կանըն ախշամ օն իքի սուլարընը անտըրըր իտի :

— Կէլ ընտը Տարուալիչ աղա շունտա պիրազ եօրկուսընք ալ տօղրոսու էյի կայ- րէթ էթտին , հէլէ նէ իսէ կէչմիշ օլա :

— Սիզէ տէ կէչմիշ օլա , ախպար պիրազ ըիւզկեսար օլսա պու եանդընըն էօնիւ պըն- մագըսը . Սթավըրի , պիզէ եքի բաբը կէ- թիր :

— Եանկըն կէնէ կուսանաց վանքտան մը չըգտը :

— Եօգ ճանըմ պիր գայսէրլի էվինտէն չըգտը , պէն եէթիշտիմ իսէ տահա օրթա

գաթ եէնի թուլթուշմուշըտը . շունլարը թա- ղէլէ . էյ շիւքիւր սաղլըղա չագընտը :

— Պիրազ մէզէ կէթիր Սթավըրի հէմ- պիզէ պիր շիշէ տօլտուր . պէն , եանկըն քէ- րէսթէճիւնին քէօշէսիւնի սարտըլըսա տէտիմ քի պու եանդըն Սամաթեա եօլունու թուլ- տու :

— Էվէլ Ալլահ ողորմածըն ինայէթիյիլէ իշիօ սըրալարա պրագմատըգ . Սթավըր կէլ շու շիշէյի թաղէլէ , պիրտէ աթէշ կէթիր էվլատ :

— Պիզ տիւն ագշամտան պիրազ զիեա- տէ գաչըրտըգ տա տալլըն ույուլմուշըմ պիզիմ- քիւնին բաթըրտըսընտան ուեանայըմ քի նէ պագարսըն , իշ ֆէնա . արթըգ կիյինէճէք վագըթ եօգ , կէճէլիյին իւսթիւնտէն բան- թալթու շէքտիկիմ կիպի գարըտան տըշարը ուղրաթըմ , պէն չըգընճաեա գատար տա եանկըն սէօնմիւշ իտի , հէլէ նէ իսէ տօլթ- լարըմըգա պիր գէտէր օլմատը օնտան էյիսի եօգ , պէնիմ գատէհիմէ ազ տօլտուր :

— Ատամ սէնտէ , պու սապահ աեազ զիեատէճէ , չագ ընտը :

— Էյի աճա պէն էվէլինտէն տէ եիւք- լիւյիւմ , ընկերուլթիւնտա Հաճի Պաղտիյիլէ էքէյի չագտըգ :

— Պէօյլէ կիւնլէր Ակուլ սալըլըր , ու- ֆադ գազա տէյիլ իտի սավուշտուրտուք , տէ ընտը էյիլիյէ :

— Աֆիեէթ օլսուն , պիզ էվէ էթ ալա- ճագտըգ , արթըգ պու կիւն չարըեա կիթ- մէյի պիր թարաֆ էթմէլի , կէլ շու շիշէյի տօլտուր :

— Օհաննէս աղա կէլ ընտը պիր բագը իչ :

— Թէշէքքիւր էտէրիմ շարըեա կիտէ- ճէյիմ իշիմ վար :

— Կէնէ իշինէ կիթ , տահա վագըթ էր- քէն տիր :

Հալըր էֆէնտիմ օլմագ տէյէրէք Օհան- նէս աղա իշինէ կիտէր , պուսլար իքիսի , եանկըն շէօյլէ պաշատը , սանտըգ շէօյլէ

եկեթիշտի, գանձաճըլար էյի չալըշտը տէյէ-
րէք, երգըլըր պիր հալէ կէլտիքտէն սօնրա,
պիրիպիրինտէն ալըլտըլար: Էվէ էթ ալա-
ճագ ատամ, եօլտա տէսթէք տուվար կիտէ-
րէք գասապտան գըվըրճըգ նիյէթինէ քէչի
էթինի ալըպ կիւճ հալ էվէ տիւշեր:

— Գա ինչու ուշ մնացիր օրհասակ էղաւ,
ասօր չարչի չի պիտի էրթաս:

— Չարչին չը նա յիս գործերը իրար կու-
տեն կոր, տուն սա միսէն խաչլամացու հա-
նէ տէ ջուրին չօրպա մը շինէ:

— Ան չէ ամա եանդընը ո՞ր թարաֆնէր:

— Ես ի՞նչ կիտնամ եաղլըն որ թարաֆ-
նէ, իշտէ կէրտանը խաչլամա ըրէ վէսսէլամ:

— Գա կէնէ հեռու ըլլայ խմեր խմեր լա-
ծըրտը չը հասկընար կոր:

— Գանը կէնէ պաշ աղըրսը իսթէմէզ,
քէյֆ պէնիմ տէյիլ մի իսթէր րագը իչէրիմ
իսթէր շարապ:

— Հէմէն զիֆթ խըմես:

— Չիֆթ կը խմեմ թէք կը խմեմ դուն
մը խառնուիր:

— Կըռօղըս էլլայ ինտօ՞ր ալ չեն զգուիր:

— Գա բերանըդ քեզի քաշէ առտուան-
ցով կէնէ չը պաշլանք:

— Մէյ մը այնաին մէջը տա հալըդ նա-
յէ, պէյնզըդ պէթըդ փախեր է:

— Էյ պէ, տահա տըռլանաճագմըսըն
Ալլահ պիլիբ շիմտի գալօշուն թէքինի գա-
ֆանա գաբալըրըրմ:

— Ըրէ օր պօյըդ տեսնամ ըրէ նա յիմ:

— Տահա սէօյլէեօրմուսուն . . . բաթ:

— Աման եանկըն վար հասէք:

— Գա սուս տահա շիմտի սէօնտիւ:

Պու բաթըրտըյը տուեան գօնչուլար հէ-
ման գօշուպ եկեթիշիրէր իսէ տէ, մատտէնին
եանդըն օլմաերպ գարը գօճա գավղասը օլ-
տուղու անլաշըլտըգտա հէփսի միւսթէրիհ
օլուպ եէրլէրինէ տէօնէրլէր:

ԲԱՐԻՉԻ ԳՐԵԱՆՔ

ԳԵՐԱՊԱՏԻԻ ԲՈՐԷՆ ՆԱՐ-ՊԷՅ ՍՐԲԱԶԱՆԻ

Բարիզ տպեալ փառակազմ գրքերը,
այսուհետեւ պիտի վաճառուին կանխիկ և
աժան գնով, Մեծ Ռուբէն Էֆէնտի կիւ-
միւշկէրտանեանի սենեակը ի վարաքճը խան
թիւ 3 վարի յարկ:

Բառգիրք Հայ.-Ֆրանսերէն.

Բառգիրք Ֆրանս.-Տաճկերէն.

Տելեմաք պատկերազարդ աշխարհագրառ.

Այբեանարան պատկերազարդ.

Գեղադրութիւն Հայ. և Ֆրանսերէն.

Ընթերցարան աշխարհագրառ.

Պօղ և Վիրգինէ պատկերազարդ.

Դաշնակք Լամարթինի.

Դաստիարակութիւն աղջկանց (Հայ և Ֆրնս.

Տելեմաք (Ֆրանս. և Հայ).

Դաստիարակութիւն Տղայոց.

Առաջնորդ Անգլ. և Հայ. լեզուաց և շն.

Գրավաճառաց և բազմաթիւ օրինակ գը-
նող դպրատանց հարիւրին տասը զեղջ պիտի
ըլլայ:

ՏՈՔԹԷՕՐՔ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Տօքթէօր Օրմանեան եղբարք իրենց բնա-
կութիւնը Բերայ Ս. Յ. Ոսկեբերանի դիմաց
Ըթըր փողոց թիւ 1 տունը փոխադրելով, հե-
տեւալ օրերը ներկայ պիտի գտնուին, տեսակ
տեսակ հիւանդ դարմանելու:

Տօքթէօր Վիչէն Օրմանեան երկուշաթբի
և հինգշաթբի օրերը ժամը 6—8 չորեքշաթբի
օրը դարձեալ նոյն ժամ պիտի ընդունի:

Տօքթէօր կոմիտաս Օրմանեան երեք-
շաթբի և ուրբաթ օրեր, առաւօտեան ժամը
12—3. Իսկ շաթբի օրերը յիշեալ ատեն ձրի
պիտի դարմանէ աղքատաց:

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԱՆՏՕՆ Յ. ՍԱԳԱՅԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. Հ.